

Dokument zasedanja

B9-0099/2024

2.2.2024

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o pravni državi in svobodi medijev v Grčiji
(2024/2502(RSP))

Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Tomáš Zdechovský, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Ioan-Rareș Bogdan, Lukas Mandl, Nadine Morano, Jeroen Lenaers, Michaela Šojdrová, Lukas Furlas (Loucas Furlas), Eleni Stavru (Eleni Stavrou), Anna-Michelle Asimakopulu (Anna-Michelle Asimakopoulou), Manolis Kefalojanis (Manolis Kefalogiannis), Stelios Kiburopulos (Stelios Kypouropoulos), Vangelis Meimarakis, Maria Spiraki (Maria Spyraiki), Teodoros Zagorakis (Theodoros Zagorakis), Paulo Rangel
v imenu skupine PPE

**Resolucija Evropskega parlamenta o pravni državi in svobodi medijev v Grčiji
(2024/2502(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti njenih členov 2, 3, 4, 6 in 7,
 - ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov, ki se nanašajo na spoštovanje, varstvo in spodbujanje demokracije, pravne države in temeljnih pravic v Uniji,
 - ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju grške ustave z dne 9. junija 1975,
 - ob upoštevanju sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice,
 - ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije,
 - ob upoštevanju posodobljenega poročila Agencije EU za temeljne pravice z dne 24. maja 2023 z naslovom *Surveillance by intelligence services: Fundamental rights safeguards and remedies in the EU – 2023 update* (Nadzor, ki ga izvajajo obveščevalne službe: zaščitni ukrepi in pravna sredstva za temeljne pravice v EU – posodobitev za leto 2023),
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju svojega priporočila z dne 15. junija 2023 Svetu in Komisiji o preiskavi domnevnih kršitev in nepravilnosti pri uporabi prava Unije, povezanih z uporabo programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme za nadzor¹,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 5. julija 2023 z naslovom Poročilo o stanju pravne države za leto 2023 – Stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2023)0800) in spremnega delovnega dokumenta služb Komisije z dne 5. julija 2023 z naslovom Poročilo o stanju pravne države za leto 2023 – Poglavje o stanju pravne države v Grčiji (SWD(2023)0808),
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je Grčija stabilna ustavna demokracija s sodobnim in trdnim sistemom socialnega varstva, ki je v celoti zavezan pravicam in vrednotam iz člena 2 PEU in Listine o temeljnih pravicah²;

¹ UL C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj>.

² Grčija je po indeksu demokracije za leto 2022, ki ga je objavil tednik *The Economist*, na 25. mestu in se je v primerjavi z letom 2021 izboljšala za devet mest, kar jo uvršča med najuspešnejše države. Grčija je izmed vseh držav, ki so zajete v indeksu, zabeležila peto največje izboljšanje ocene.

- B. ker sta svoboda tiska in svoboda izražanja v Grčiji v celoti zagotovljeni v členu 14 grške ustave, zaščita novinarjev pa je dodatno zagotovljena z etičnim kodeksom, ki ureja novinarski poklic, oba pa poudarjata zavezanost države spoštovanju demokratičnih načel; ker se to odraža v pluralističnem medijskem okolju v Grčiji;
- C. ker je Grčija dosegla napredek pri štirih od petih priporočil iz poročila Komisije o stanju pravne države za leto 2022 in še naprej krepi pravno državo in svobodo medijev z digitalizacijo pravosodja, protikorupcijskimi reformami, ukrepi za povečanje preglednosti lastništva medijev in dodeljevanja državnega oglaševanja, krepitvijo regulativnega organa za medije ter izboljšanjem delovnega okolja za novinarje;
- D. ker so bili sprejeti ukrepi za obravnavanje groženj novinarjem in napadov nanje, vključno z ustanovitvijo delovne skupine za zaščito in opolnomočenje novinarjev;
- E. ker sta Svet Evrope³ in Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi⁴ 23. maja 2022 pozdravila medresorski memorandum o soglasju o zaščiti, varnosti in opolnomočenju novinarjev in drugih medijskih delavcev ter ustanovitev delovne skupine kot ukrepov v prid svobodi medijev in varnosti novinarjev;
- F. ker je Grčija sprejela vrsto pobud za izvajanje Priporočila Komisije (EU) 2021/1534 o zagotavljanju zaščite, varnosti in opolnomočenja novinarjev in drugih medijskih delavcev v EU⁵ in priporočila CM/Rec(2016)4 Odbora ministrov Sveta Evrope o zaščiti novinarstva ter varnosti novinarjev in drugih medijskih akterjev;
- G. ker je Grčija uvedla obsežne spremembe grškega kazenskega zakonika in zakonika o kazenskem postopku v skladu s priporočili Skupine držav proti korupciji, da bi jih uskladila s sodobnimi pogoji za posebno huda kazniva dejanja in odpravila izkrivljanja, ki jih je povzročil kazenski zakonik iz leta 2019;
1. ugotavlja, da je Grčija v zadnjih mesecih izvedla številne zakonodajne reforme in upravne ukrepe, da bi okrepila ustavne in zakonodajne zaščitne ukrepe za svobodo in pluralnost medijev v Grčiji;
 2. pozdravlja napredek, ki ga je Grčija dosegla v zvezi s priporočili iz poročila o stanju pravne države za leto 2022; pozdravlja, da je dosegla znaten napredek pri razkrivanju premoženjskega stanja javnih uslužbencev; izpostavlja napredek, ki ga je dosegla pri pregonu in pravnomočnih sodbah v primerih korupcije; poudarja, da so bili uvedeni dodatni zaščitni ukrepi za izboljšanje delovnih pogojev in fizične varnosti novinarjev; ugotavlja, da je bil dosežen določen napredek pri zagotavljanju sorazmernosti zahtev za

³ Svet Evrope, [How to protect journalists and other media actors? – Extended Implementation Guide to selected topics under Prevention and Promotion Pillars of the Guidelines of Recommendation CM/Rec \(2016\)4 on the Protection of journalism and safety of journalists and other media actors \(Kako zaščititi novinarje in druge medijske akterje? – Razširjeni vodnik za izvajanje izbranih tem v okviru stebrov za preprečevanje in spodbujanje, ki so del smernic iz priporočila CM/Rec \(2016\)4 o zaščiti novinarstva ter varnosti novinarjev in drugih medijskih akterjev\)](#), julij 2023.

⁴ Urad OVSE za demokratične institucije in človekove pravice, [Greece, Early Parliamentary Elections, 21 May 2023 – ODIHR Election Assessment Mission Final Report \(Grčija, zgodnje parlamentarne volitve, 21. maj 2023 – končno poročilo misije ODIHR o oceni volitev\)](#), 21. november 2023, str. 17.

⁵ Priporočilo Komisije (EU) 2021/1534 z dne 16. septembra 2021 o zagotavljanju zaščite, varnosti in opolnomočenja novinarjev in drugih medijskih delavcev v Evropski uniji (UL L 331, 20.9.2021, str. 8).

registracijo organizacij civilne družbe, da bi se ohranil odprt okvir za njihovo delovanje⁶;

3. pozdravlja uspešen prenos direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah⁷, ki med drugim krepi preglednost lastništva medijev in zagotavlja neodvisnost medijskih regulatorjev; poleg tega priznava, da je zakon št. 4779/2021 okreпил neodvisnost nacionalnega sveta za radio in televizijo v odnosu do vlade in drugih državnih organov ter izboljšal preglednost lastništva medijev; pozdravlja nove zaščitne ukrepe proti koncentraciji na trgu, vključene v zakona št. 5005/2022 in št. 4915/2022, ki dodatno krepita preglednost lastništva medijev in državnega oglaševanja ter bi morala prispevati k zmanjšanju tveganj, opredeljenih v indeksih spremljanja svobode medijev, kot je orodje za spremljanje pluralnosti medijev za leto 2023;
4. pozdravlja izjavo Grčije o zavezanosti celovitemu izvajanju evropskega akta o svobodi medijev in direktive o strateških tožbah za onemogočanje udeležbe javnosti;
5. pozdravlja sprejetje medresorskega memoranduma o soglasju o zaščiti, varnosti in opolnomočenju novinarjev in drugih medijskih delavcev; ugotavlja, da ta memorandum o soglasju določa skupni okvir za zaščito in varnost novinarjev, vključno z zakonodajnimi in nezakonodajnimi pobudami, ter institucionalni okvir za načrtovanje, spremljanje in ocenjevanje nacionalnega izvajanja priporočil in resolucij EU, da bi opredelili potrebe novinarjev ter jih opolnomočili in usposabljali, hkrati pa jih ozaveščali o enakosti v medijih, osebni zaščiti in digitalni pismenosti;
6. izpostavlja, da je bila v okviru memoranduma o soglasju ustanovljena delovna skupina, katere cilj je okrepiti varnost in neodvisnost novinarjev in drugih medijskih delavcev⁸; pozdravlja dejavnosti delovne skupine na področju ozaveščanja in njeno spremljanje varnosti novinarjev, ki se je začelo v skladu s Priporočilom Komisije (EU) 2021/1534;
7. pozdravlja ustanovitev Mednarodnega centra za usposabljanje za varnost novinarjev in medijskih delavcev januarja 2023 ter njegove različne dejavnosti;
8. priznava nove ukrepe, ki jih je Grčija sprejela za zaščito neodvisnosti javnih medijev, zlasti s sprejetjem zakona št. 5062/2023 (A 183), ki določa pogoje in postopke za imenovanje direktorjev in drugih višjih vodstvenih položajev v organih javne uprave;
9. poudarja, da je vsegrška zveza sindikatov novinarjev ustanovila opazovalno skupino za strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, da bi spremljala in preprečevala takšne tožbe ter zagotavljala podporo novinarjem, proti katerim so uperjene, v okviru dejavnosti delovne skupine;
10. meni, da so nedavna prizadevanja Grčije, ki zajemajo zakonodajne in nezakonodajne

⁶ Delovni dokument služb Komisije z naslovom Poročilo o stanju pravne države za leto 2023 – poglavje o stanju pravne države v Grčiji (SWD(2023)0808), str. 3.

⁷ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

⁸ V poglavju o Grčiji v poročilu o stanju pravne države v EU za leto 2023 je navedeno, da je ustanovitev delovne skupine za zaščito in krepitev položaja novinarjev pomemben korak, pa tudi, da združenje novinarjev delovno skupino šteje za pomemben korak (SWD(2023)0808).

ukrepe, izboljšala njeno uspešnost pri zagotavljanju varnosti novinarjev; pričakuje, da se bodo prizadevanja Grčije nadaljevala v tej smeri;

11. pozdravlja, da je bila v avgustu 2022 sklenjena kolektivna pogodba med grško državo in sindikati novinarjev, ki določa delovne pogoje novinarjev, zaposlenih v javnih institucijah in subjektih, ter jim zagotavlja varnostno opremo, zavarovanje in finančne ugodnosti, ki niso plače;
12. pozdravlja ukrepe, s katerimi se zaposlenim novinarjem zagotavlja dostop do formalne in učinkovite socialne zaščite, ter druge praktične podporne ukrepe, kot je program financiranja združenja za dodatno pokojninsko in zdravstveno zavarovanje novinarjev;
13. je seznanjen, da je preiskava umora novinarja Jorgosa Karaivaza 9. aprila 2021 v teku in da so bili domnevni morilci aretirani; poziva grške oblasti, naj si še naprej prizadevajo, da bi vse odgovorne za njegovo smrt privedli pred sodišče; ostro obsoja kriminalizacijo novinarjev zaradi opravljanja njihovega dela v EU in zunaj nje, napade nanje in njihove uboje, vključno z uboji Daphne Caruana Galizia 16. oktobra 2017, Jána Kuciaka in njegove zaročenke Martine Kušnírove 21. februarja 2018, Viktorie Marinove 6. oktobra 2018 in Petra R. de Vriesa 15. julija 2021; poudarja, da imajo novinarji ključno vlogo pri razkrivanju resnice, zaščiti demokracije in odpravi kulture nekaznovanja; se poklanja spominu vseh novinarjev, ki so bili v zadnjih letih ubiti v Evropi;
14. ugotavlja, da ima Grčija visoke standarde zaščite za osebe, ki prijavijo kršitve prava Unije, kot je določeno v grškem zakonu št. 4990/2022, ki v celoti povzema direktivo o zaščiti žvižgačev⁹;
15. poudarja, da je Grčija spremenila sporne pravne določbe, kot je člen 191 kazenskega zakonika, da bi odpravila pomisleke glede širjenja dezinformacij, kar dokazuje njeno zavezanost varstvu pravic novinarjev¹⁰;
16. priznava, da je Grčija s sprejetjem zakona št. 5002/2022 postala prva država članica EU, ki je na svojem ozemlju uvedla prepoved in kazni za prodajo, posedovanje ali uporabo vohunske programske opreme ter transakcije ali trgovanje z njo;
17. poudarja, da je Grčija v zadnjih letih sprejela politiko za zaščito zunanjih meja EU, vključno s preprečevanjem zlorab evropskega azilnega sistema s strani tihotapcev; pozdravlja dejstvo, da je Grčija vzporedno razvila napreden mehanizem za spremljanje temeljnih pravic, ki močno presega minimalne standarde, določene v zakonodaji EU;
18. poudarja, da se največje operacije agencije Frontex izvajajo v Grčiji in da je operativno okolje tam izjemno zahtevno; poudarja, da agenciji Frontex kljub temu uspe zaščititi evropske zunanje meje, hkrati pa rešiti na tisoče življenj;
19. ponovno poudarja, da so organizacije civilne družbe najtesnejši partnerji Grčije pri njenih prizadevanjih za dostojanstveno in učinkovito upravljanje migracij ter izvajanje

⁹ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17)

¹⁰ Delovni dokument služb Komisije z naslovom Poročilo o stanju pravne države za leto 2023 – Poglavlje o stanju pravne države v Grčiji (SWD(2023)0808), str. 22.

azilnih postopkov;

20. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter grški vladi in grškemu parlamentu.